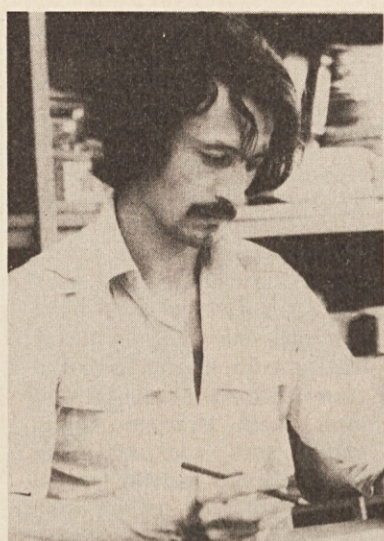

nt

naš tednik

LETO XXXII. — Številka 31 31. julija 1980 Cena 4.— šil. (5 din)
Poština plačana v gotovini Celovec P. b. b.
Erscheinungsort Klagenfurt Verlagspostamt 9020 Klagenfurt

DANES v
TEDNIKU

Od danes vsakih 14 dni v NT: Jože Boschitz, naš novi karikaturist

Rebrca

grešni kozel slabe gospodarske politike?

Koroški Slovenci obžalujejo, da ni prišlo do sporazuma - koroški politiki neodgovorni!

Škoda za koroško gospodarstvo nasploh je skoraj nepregledna, je izjavil član predsedstva NSKS in prvi kandidat KEL Karel Smolle ob dejstvu, da so koroške deželno-zborske stranke preprečile gospodarski sporazum med Avstrijo in Jugoslavijo.

Koroške stranke bodo morale prevzeti odgovornost za podjetja in delovna mesta, ki so v nevarnosti ter tudi za brezposelnost, ki je na Koroškem daleč nad avstrijskim zveznim poprečjem. Da tri koroške stranke slavijo dejstvo, da so se pogajanja za gospodarski procvit

razbila, kot »uspeh«, je na meji neverjetnega cinizma.

Sporazum, ki je na Dunaju celo bil že predložen v zelo konkretni obliki, bi privedel do cvetoče izmenjave blaga ter storitev na obeh straneh meje. Svobodnjaški stranki je v tem oziru treba priznati vsaj odkritost — ko je glasno izgovorila to, kar drugi stranki samo mislita: da so namreč nemškonacionalni interesi dejanski vzrok za odklonitev s strani treh strank. — Koroške deželne stranke se raje vadijo v protislovenskih nemškonacionalnih parolah, kakor je to načrtovano

očitno tudi za priliko plebiscitnega jubileja ob izključitvi Slovencev. Nazadnjaštvo te duhovne miselnosti, ki se je dokazala že enkrat ob ominozni troedinosti strank k zakonu o narodnih skupinah, se spet prikaže na dan, ko skušajo prepričati s takimi sklepi vsak uspevaajoč razvoj.

Samo vprašanje časa seveda bo, kako dolgo si bo zvezna vlada, ki je konec koncev odgovorna, pustila dopasti kaj takega od treh nezanesljivih kantonistov — predvsem sedaj v tako važni gospodarski zadevi.

V zadnjih dneh so žurnalisti in nacionalni politiki zopet enkrat vzeli na piko tovarno Obir in gospodarsko sodelovanje s sosednjo Jugoslavijo. Opozarjajo pri tem na gotovo »nelogiko« in na to, da Koroška ob tem ne bi imela nikakih koristi. Mi pa ugotavljamo, da žurnalisti in politiki v teh stvareh nimajo prave presoje in kvalifikacije.

Opozorimo samo na nekaj stvari, ki bi jih morali tudi žurnalisti upoštevati:

● Kako si morejo poiskati kot partnerja zarazgovor o Rebrci žitrajškega župana Posoda, ki je tam zaposlen v kotlarni (Heizhaus). Saj ta ne more biti o vsem tem informiran. In odkod ima Posod pravico, da »razlaga« poslovanje v Rebrci? Zato bi bilo treba poiskati bolj pristojne ljudi v Rebrci predvsem poslovodjo.

● Kako more Posod reči, da je planirano podjetje »Intrade« v Žitari vasi namenjeno kot nadomestilo, če bi Rebrca zaprla vrata. Prvič o ukinitvi dela v Rebrci ni nobene govora in drugič firma »Intrade« ni isto kot »Slovenijapapir«.

● Če bi Obir v prvem letu res posloval z izgubo, to ni takšna tragedija, ker ima pač vsako novo podjetje ob začetku izgube. Če ustvarja Obir 200 milijonov ali več letnega prometa (Umsatz), potem bi bila dvamilijonska izguba 1 % od prometa. Vsak pa ve, koliko pri novem prevzemu tovarne samo stanejo advokati, notarji in razni davki, ki pa v naslednjih letih ne nastajajo več. Zato tudi najbrž izguba v prvem letu — če bi sploh nastala. O njej je poročal delavec iz kotlarnice...

● vemo, da Obir izvažajo celulozo predvsem v Jugoslavijo. Tam pa morajo za njo plačevati 20 % carine. Torej okoli 40 milij. šil. carine letno. Če bi prišlo do posebne pogodbe o sodelovanju v obmejnih krajih, bi ta carina odpadla in bi lahko za celulozo malo več plačali. Takoj bi bila izguba, če sploh obstaja, odpravljena. Tu se vidi, kako

važna bi bila posebna pogodba že iz tega vidika. Zato se upravičeno poteguje zanjo tudi župan Posod.

● Zakaj ima deželni svetnik Ferrari na piki ravno tovarno Obir, če gre za oddajo naročil za nov projekt. Kdaj pa so vprašali druge koroške tovarnarje, kam dajejo svoja naročila? To je namreč stvar ponudbe in kvalitete. Pa naj dajejo naročila Avstrijcem, Nemcem, Italijanom ali Jugoslovonom. Izvedeli smo, da Obir daje le naročilo v vrednosti 1,4 milij. šil. firmi Vegrad iz Velenja in to preko generalnega podjetnika iz Sinče vasi. Pa če bi bilo naročilo za to firmo 5 ali 10 milijonov, bi bilo tudi prav. Če jugoslovanske firme kupujejo od Obirja celulozo v vrednosti 200 milij. šilingov, potem tudi Obir lahko kupi drugi material za 10 milijonov šilingov, saj bi bilo to samo 5 % eksportne vrednosti. V tem pa vidi Ferrari že izdajo koroških podjetnikov. Če bi vse firme toliko kupovale na Koroškem kot Slovenijapapir, potem ne bi imeli z našo plačilno bilanco nobenih problemov.

Treba pa je pri vsem tudi želeli, da pri tovarni Obir končno imenujejo nekoga, ki bo odgovarjal za informiranje javnosti v takih zadevah in da ne prepuščajo informiranje ljudem, ki niso za to pristojni. Saj gotovo tudi sami znajo dementirati časopisna poročila, ki ne odgovarjajo resnici in postavili vse v pravo luč. Treba je za ohranitev dobrega imena tudi nekaj storiti.

Vodstvo tovarne Obir je medtem dementiralo vesti o izgubah, ki so sicer nastale povsem naravno v prvih mesecih, a sedaj dela obrat pozitivno, je bilo ugotovljeno.

Mnenju Smolleta se je pridružil dan navrh tudi žitrajški župan Posod, socialist. On kot politični zastopnik v kraju neposredno prizadetih gotovo bolje zna oceniti pomembnost takega gospodarskega sporazuma.

Jugoslovani so medtem sami ustanovili lastno komisijo, ki naj bi proučevala nadaljnje možnosti sodelovanja.

So tanki za čilske diktatorje najvažnejši avstrijski eksport?

»Kupujte avstrijsko kvaliteto« — patriotskega gesla nočejo sicer slišati Avstrijci sami, ki slej ko prej obremenjujejo plačilno bilanco s temeljito nemško kakovostjo, vendar sega dobor ime avstrijskih produktov do vseh kontinentov: čilski fašistični diktatorski režim je naročil nad sto avstrijskih oklopnikov ter mitraljezov. Pri tankih gre predvsem za znani avstrijski izdelek Kürassier, ki ga proizvaja Steyr Daimler Puch.

Kategorične odklonitve naročila ni bilo, akoravno se verbalno v najrazličnejših izjavah skoro vsak politik distancira od krutega fašističnega režima v Čilu, predvsem socialisti. Prošnjo čilskih diktatorjev obravnavajo trenutno različne komisije od obrambnega do zunanjega ministrstva — vključno urada zveznega kanclerja. Splošni avstrijski predpisi predvidevajo, da nevtralna Avstrija ne izvažajo orožja v države, ki ravno vodijo vojno. To zadevno in zgolj formalno gledano Čile res ne vodi vojne. Avstrijski kancler Kreisky se je javil z dopusta na španskem otoku Mallorca in dejal, da bodo pač zahtevali od čilske strahovlade, da sme avstrijsko orožje uporabljati le proti

zunanjemu agresorju in ne proti lastnim državljanom — civilistom ob nemirih. V ostalem je opozoril kancler na argument, ki v Avstriji še vedno največ velja — delovna mesta, ter na zagotovilo domačih oboroževalnih strokovnjakov, češ da si more Avstrija dovoliti lastno produkcijo orožja le tedaj, če more določen del tudi izvažati, če ne, bi bila lastna produkcija predraga. Očitno zadostuje častna fašistična beseda ter podpis s krvjo omadeževanih rok.

Proti dobavi orožja vsakomur, v tem primeru Čilu, so medtem protestirale delojemalske organizacije SPÖ, ÖVP in KPÖ ter drugih družbenih organizacij.

Da pismeno zagotovilo prejemnikov orožja, da ga ne bodo uporabljali proti demonstracijam v lastni državi, niti papirja ni vredno, na katerem je zapisano, dokazuje južnoameriška sosedna Bolivija, ki je prav tako sprejela 50 avstrijskih tankov Kürassier: Ob trenutnem prevratu so šle po svetu slike Kürassierjev, ki stojijo sredi mesta in so naperjeni lastnim državljanom — civilistom.

Še neko avstrijsko podjetje pridobiva zaradi svoje kvalitetne iz-

delke proti demonstrantom mednarodni sloves: zgornjeavstrijsko podjetje Rosenbauer, ki ga poznajo vsi gasilci, saj ima na tem področju skoraj nepreluknjan monopol in oskrbuje gasilce z vsem potrebnim orodjem. Specializirano je to podjetje predvsem na posebne gradnje na gasilske avtomobile, kot so to brizgalni tanki. Tuje vlade, kjer vladajo nemiri ali jih je treba pričakovati, dobijo iz Avstrije prospekte, na katerih je naslikan gasilski avtomobil s tankom, oboje posebno masivno izdelano: avtomobil ima jeklen oklop, neprestreljive šipe, neprestreljive gume, je opremljen z lastnim oddajnikom itd. Prospekt opisuje univerzalne, vsestranske lastnosti tega avtomobila — kako npr. more brizgati vodo ter druge nadomestne elemente — kakor je potrebno pri posegih proti demonstrantom — vse lepo po različnih stopnjah krutosti.

K problematiki oddelka za proizvodnjo orožja pri Steyr: ta oddelk zaposluje komaj 5 % delavcev, proizvaja 20 % prometa ter več kot polovica dobička koncerna. Zelo enostranski razvoj torej, vedno bolj dramatičen.

29. LESNI VELESEJEM CELOVEC - 9. do 17. avgusta 1980

z velikim
blagovnim sejmom

1600 razstavljalcev iz 30 držav
se veselijo na Vaš obisk

Velik zabavni park
od 7. avgusta

VOJNA ODŠKODNINA

V izjavi tedniku »Der Spiegel« je Gadafi potrdil, da zahteva od Zahodne Nemčije, Velike Britanije in Italije vojno odškodnino, kjer je Libija med drugo svetovno vojno hudo trpela zaradi bojev na njenih tleh. Glasnik zahodnonemškega ministrstva je pojasnil, da zahodnonemška vlada od sedaj ni prejela takšne zahteve s strani Libije. Ko se je sodelavec omenjene zahodnonemške revije začudil, da Libija šele zdaj postavlja zahtevo o odškodnini, je Gadafi dejal, da Zahodna Nemčija še danes plačuje Izraelu vojno odškodnino.

VOLVO NA KITAJSKO

Švedska avtomobilska družba Volvo je s Kantonsko pokrajino sklenila pogodbo, po kateri bo dobavljala tej pokrajini svoja vozila in sicer bodo Kitajci dobavo pokrili z izvozom svojih izdelkov, in to tkanin, strojne opreme in strojev sploh. Osrednja kitajska vlada je pristala na to kupčijo pod pogojem, da Kantonska provinca uvozi toliko švedskih tovornjakov, kolikor jih utegne plačati z izvozom. Kantonska provinca lahko računa, da bo pridobila devize, potrebne za nakup švedskih tovornjakov, z izvozom svojih izdelkov na Srednji vzhod in v Afriko.

JAPONCI VODIJO

Podatki o avtomobilski proizvodnji v svetu za prvih 6 mesecev tekočega leta kažejo, da je Japonska po avtomobilski izdelavi presešla Združene države Amerike s tem, da se je število japonskih vozil, izdelanih v tem času, dvignilo na 5,5 milijona, medtem ko so ameriške tovarne izdelale samo 4,3 milijona vozil. Svetovno proizvodnjo torej vodi Japonska. Gospodarsko mrtvilo (recesija) ni vplivala na japonski razmah na tem področju. Med japonskimi tovarni je na prvem mestu Toyota.

TEŽAVE AVTOINDUSTRIJE

Matično Fordovo podjetje v Detroitu (ZDA) je v finančnih težavah. Njeni evropski podružnični obrati, ki so v Veliki Britaniji, so v ugodnejšem gospodarskem položaju. Promet se jim je povečal za 35 odst., tako da so dosegli dobiček. K temu je največ pripomogla proizvodnja take vrste, ki so zaradi manjše potrošnje goriva šli bolj v prodajo. Britansko avtomobilsko podjetje Leyland ima izgube. Prav nič boljše ni finančno stanje pri francoski tovarni Talbot (to je prejšnja Simca).

TUDI OPEL V STISKI

Zahodnonemška avtomobilska tovarna Opel v Rüsselsheimu v zadnjih mesecih zelo slabo prodaja avtomobile srednje in boljše izdelave in opreme. Zato je vodstvo sklenilo zmanjšati proizvodnjo in kot posledica tega tudi odpustiti delavstvo, ki postane odvečno. V letošnjih prvih 3 mesecih je bila proizvodnja za 15,4 odst. manjša kot v enakem lanskoletnem razdobju. V podjetju je bilo l. 1979 zaposlenih 66.500 delavcev. Kako bo to vplivalo na General Motors Dunaj, še ni jasno.

Smrt ob Nilu: umrl je tiran, hujski tirani živijo in besnijo

Številni tistih, ki so se mu močnemu klanjali, ga podpirali in videli v njem časti in spoštovanja vredno osebo, so ga pustili na cedilu, ko mu je odklenalo. Da so s tem dokazali tudi svojo lastno duševno revščino in moralno puhlost, se verjetno niti niso zavedali. Po njihovem mnenju je namreč vse prav, kar počenjajo sami. In tisto, kar je počenjal bivši perzijski šah Mohamed Reza Pahlevi, je bilo v redu in prav, dokler je koristil svojim prijateljem. Amerikanci in sploh zahodne države so videli v njem zanesljivega zaveznika. Zato so tudi skušali ugoditi vsem njegovim željam in zahtevam. Pa tudi v Sovjetski zvezi in v državah njegove oblastnega območja so ga kar radi videli, mu prirajali kot državnemu poglavarju veličastne sprejeme in sklepali z njim važne pogodbe.

Bil je ugleden človek, njegova oblast je bila velikanska. Za njegovega očeta Rezo Kana se niti ne ve, ali je sploh bil Perzijec. Bil je kozaški častnik in je strmoglavil zadnjega perzijskega vladarja iz rodu Hadžarov in se sam povzpel na pavji prestol. Leta 1941 je moral odstopiti, ker je preveč oboževal Hitlerja.

Naslednik je postal njegov sin Mohamed Reza, ki pa je leta 1953 moral zbežati. S pomočjo ameriške obveščevalne službe CIA pa se je kmalu vrnil. Končno je moral zbežati januarja 1979. Kakor da bi bil gobav, so se ga izogibali povsod in tako je naposled spet pristal na pravi postaji svojega bega, v Egiptu, in tam v nedeljo, 27. julija, umrl v 61. letu starosti. Eden redkih politikov, ki so mu ostali zvesti do kraja, je egiptčanski predsednik Sadat. Večina zahodnih politikov z ameriškim predsednikom Carterjem na čelu pa se je tu izkazala precej klavrno.

O veličini oz. neveličini in zgodovinski osebnosti rajnega šaha bojo končno veljavno besedo spregovorili šele poznejši rodovi. Laž je vsaka trditev, da za svojo državo ni napravil ničesar, tudi ničesar dobrega. Gotovo, njegova pot je bila oblita s krvjo neštetihih žrtev. Zlasti tajna policija savak, ki naj bi mu bila ohranila oblast, je s svojimi grozodejstvi veliko prispevala k temu, da je padel. Reforme, ki jih je

začel, so večinoma obtičale na pol poti, če že ne prej. Reakcionarna islamska duhovščina pa je pridobivala tem več moči, čim bolj je šah gnal Iran v industrializacijo in pod vpliv zahodne civilizacije. Katastro-

fa pa, v katero so že pahnili Iran Homeini in njegovi klerofašistični krvniki, gotovo ni bila in ni po želji številnih tistih, ki so se povsem upravičeno in s poštenim hoteljem uprli šahovi samovladi.

Landesrat
Dr. Mario Seccari Brunnenfeld

9010 Klagenfurt, 1980 07 23

Zahl: Ord.M

An den
Rat der Kärntner Slowenen

Viktringer Ring 26
9020 Klagenfurt

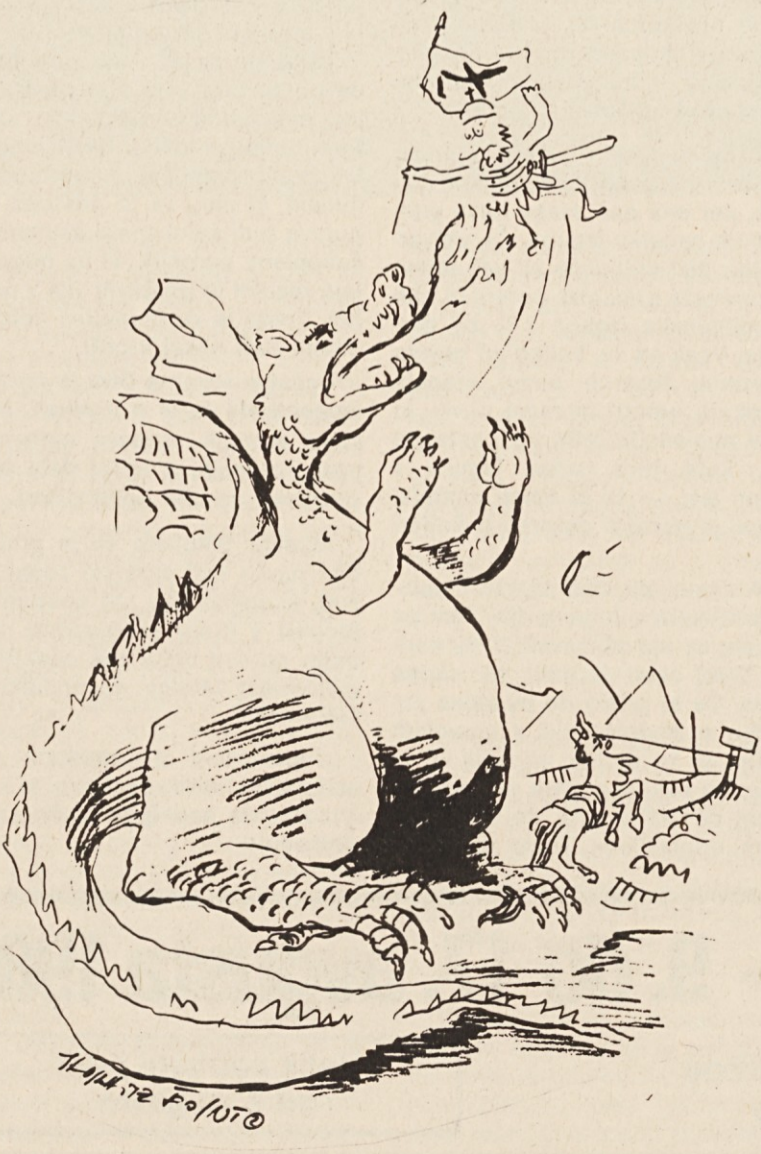
Sehr geehrte Herren!

Nicht nur die Freiheitliche Partei, sondern die gesamte Kärntner Öffentlichkeit wurden durch die jüngsten Schmieraktionen neuerlich beunruhigt. Von uns als einer national-freiheitlichen Partei wird jegliche nationale Betätigung im Sinne der Volkstums- und Sprachenpflege befürwortet, aber wir lehnen strikte jeden Extremismus ab, weil darin die Gefahr liegt, daß es zu Konterattacken kommt. Wir alle miteinander wünschen jedenfalls keine Radikalisierung, welcher Art sie auch immer sein möge. Wir erwarten von Ihnen eine scharfe Distanzierung von diesen Aktionen, weil wir nicht glauben können, daß Sie solche Aktivitäten als zielführend betrachten.

Wenn Sie meinen, eine Distanzierung wäre Ihnen nicht möglich, müßten wir in Landesregierung und Landtag alle Initiativen ergreifen, damit Vorsorge getroffen wird, daß die finanziellen Schäden aus den Förderungsmitteln für die slowenische Volkgruppe abgedeckt werden können.

Mit freundlichen Grüßen

DOŠL
1980-07-25
Stev. 2934 WE

TEDNIKOV KOMENTAR

Arena — več kot alternativa

FRANC WAKOUNIG

TEDNIKOV KOMENTAR

Letos bodo že četrtri priredili Oktobrski tabor/Oktobararena. Ta platforma demokratičnih in naprednomislečnih ljudi in organizacij je zadnja leta presešla meje Koroške in ponesla idejo sožitja med narodi in premagovanja zgodovinskih hipotek po vsej Avstriji. Kdor je bil lani na Oktobrskem taboru v celovškem Europaparku, je to videl, ko je sodelovala mladina iz dvojezičnega ozemlja, iz zgornjih predelov Koroške in iz drugih avstrijskih zveznih dežel, pa tudi prijatelji iz Južne Tirolske so zavzeto spremljali potek te prireditve.

Namen Oktobrskega tabora ni alternativa — nekako drugačno proslavljanje — k 10. oktobru, po nesrečnemu in za vse politično osveščene ljudi nesprejemljivemu deželnemu prazniku, ampak ta, da razgalimo resnično ozadje in v namen tega »praznika«. »Praznika«, ki ga slavijo znani krogi okoli koroškega Heimatdiensta in koroškega abwehrkämpferbunda — v sodelovanju s koroško deželno vlado — zato, da cementirajo in pospravljajo svojo »zmago v nemški noči«, kot je to v svoji knjigi »Sieg in deutscher Nacht« brezdvomno izpovedal dr. Hans Steinacher. Da s temi proslavami, farbajo tudi mladino, je pa srhljivo dejstvo. Posebno žalostno je pri tem (če kdo pozna koroške razmere, se ne čudi več) da tudi uradna Koroška še vedno maršira v istem taktu s tistimi krogi, ki so že od

vsega začetka dalje sistematično zbirali vse podatke o koroških Slovencih in tako pripravljali »Endlösung«. Dejstvo je namreč, da so tudi letos ti krogi glavni organizatorji desetooktobrskih proslav, čeprav v ozadju, kajti uradna dežela je dala svoje ime na razpolago, da bi geslo »Begegnung in Kärnten« ne smrdelo preveč očitno po reakcionarstvu. Pa kaj smo Slovenci in naši prijatelji zgubili pri teh proslavah?

Naj navedem samo tri datume, ki so za novo Avstrijo in Koroško važni: konec vojne in zloma fašizma — 8. maj, podpis državne pogodbe — 15. maj in državni praznik — 26. oktober. To so slavnostni datumi Avstrije in tudi Koroške, ne pa 10. oktober, ki je odet v legendarnost in ki služi cementiranju sovraštva med narodi, med državami ter poniževanju slovenske narodne skupnosti na Koroškem.

Naloga Oktobrskega tabora/Oktobararena je, in bo, da razgrne in odkrije zgodovinsko resnico okoli 10. oktobra in da jasno in odločno nakaže neopravičenost slavljenja tega datuma v demokratični Avstriji. Pomagati mora, da vsi, posebno pa mladina, spoznajo, da proslavljanje 10. oktobra ne služi miru, enakopravnosti in spravi. Da so te vrednote, za katerih doseg so potrebni skupni napor in odkriti nameni.

K FERRARIJEVEM PISMU:

Že zmaj je rekel Svetemu Juriju: priznaj, da si me hotel napasti!

10 let SAK — 10 let slovenski kvalitetni nogomet na Koroškem

Da je študent prava Zdravko Inzko leta 1970 prodal celo svoj fetiš avtomobil — študentskega spačka —, da je tako posodil Slovenskemu atletskemu klubu štartni kapital, je ena od anekdot iz majhnih začetkov SAK, ki so medtem postale legenda. Legendarni idealizem igralcev prve ure ilustrirata še Urban Popotnig in Janči Hribar: na prvo tekmo v Rudi proti tamkajšnjemu moštvu se je Popotnig v dežju pripeljal z mopedom nad 100 kilometrov daleč, Hribar pa je najel taksi, da je sploh mogel priti z oddaljenih visokih Kort na tekmo.

Kljub temu je bilo na prvi tekmi sprva le 9 SAK-ovih igralcev, tekma se je končala 5:5 neodločeno.

Ravno ta idealizem slovenskega moštva, ki je v začetkih obstajalo skoraj izključno iz slovenskih študentov, ki so čez teden študirali v vseh univerzitetnih mestih republike in se konec tedna včasih na pustolovski način vračali na tekme, je pridobil klubu številne prijatelje in občudovalce. Kvalitetni nogomet in določen osnovni nivo pri spopadu z nasprotnikom tako na igrišču kakor potem tudi zunaj njega pri gostilniški mizi prav tako spadata med tiste lastnosti, brez katerega si danes znamke SAK ni mogoče predstavljati.

Ovire so bile hude. Ideji lastnega slovenskega kluba so stali nekateri kritično nasproti. Slovenskega nogometa da ne more vzeti SAK sam v zakup, SAK da se bo izoliral, določen riziko za blamažo, če bodo slovenski nogometaši ostali za zmerom v spodnjem razredu in asociacija iz tega, da je slovenski nogomet zadnje razredne kvalitete, so bili nekateri od pomislekov.

Igrišče: tujci v domovini

Vsa leta pa je bil SAK glede igrišča tujec v domovini. V statutih je imel sprva svoj sedež na Radišah; ker pa nogometna zveza tamkajšnjega za igrišče namenjenega travnika ni odborila, je pol sezone igral SAK v

Žrelcu, nato na Košatovem igrišču do leta 1976, ko je celovški magistrat prepovedal uporabo igrišča — na svobodnjaško iniciativo. Nekaj časa je nato SAK igral v Trdnji vasi pri Celovcu, nato je spet dobil dovoljenje na Košatovem igrišču, vendar so možnosti za treninge tudi danes še zelo omejene. V jubilejni brošuri SAK se ta problem bere tako:

»... Športni refrent za mesto Celovec nam je šel na roko, da nismo umrli, živeli pa tudi komaj; mnenja je namreč, da se je treba ozirati tudi na druge interese za to igrišče, vrhu tega pa je po njegovem mnenju SAK neke vrste ilegalen klub, ker nima lastnega igrišča. Lastno igrišče pa je predpogoj, da sme nogometni klub tekmovali. Mi pa smo mnenja, da imajo na eni strani koroški Slovenci pravico do razvijanja lastne športne dejavnosti in jim mora družba nuditi za to tudi ustrezne pogoje, na drugi strani pa imajo tudi nezakonsko rojeni otroci in pastorki isto pravico do življenja kot vsi ostali. Še posebej pričakujemo tako stališče od referenta ÖVP, katerega stranka se vehementno zavzema za spremembo zakona o dovoljenju splava oz. zaščito človeškega življenja...

... Da je lastno nogometno igrišče prvo, kar si bo moral SAK v naslednjem času priskrbeti, kaže tudi letošnja vigradna tekmovalna sezona. Brez osnovnih predpogojev ni mogoče do-

seči tiste forme, ki je za dobre dosežke v koroški podligi potrebna. Zato prosimo na tem mestu vse pristojne in bralce teh vrstic, da nam bodo v podporo pri iskanju lastnega igrišča.«

Uspeh je dal SAK-u prav. Vendar je bila pot dolga. Prvo tekmovalno leto so zaključili s 5. mestom, nato so bili slovenski nogometaši v svojem razredu štiri leta ob koncu na nevhvaležnem 2. mestu, kar je s časom tudi frustriralo.

V 6. letu končno so se povzpeli razred višje, tako da so v usodnem 7. letu že naperjali koraki še en razred višje. Tokrat je trajalo le tri leta, pa so bili jeseni lani v podligi. Kar kmalu so tudi tukaj šteli med favorite, vendar je spomladu zmanjkalo sapa, tako da so končali letošnjo sezono v sredini polja.

Da je tudi šport neločljivo po-

Predaja pokala pobrateni Olimpiji

Trenerji SAK:

1970/71 — brez trenerja
1971/72 — Jožko Wrolich/Gostenčnik — Ravne
1972/73 — prof. Stanko Mavčec
1973/74 — Jožko Wrolich/Nežmah — Velenje
1974/75 — Nežmah — Velenje
1975/76 — Beno Kraut (prvak 2. razreda)
1976/77 — Božidar Jovičević — NK Olimpija Ljubljana
1977/78 — Dragan Rogič — NK Olimpija Ljubljana
1978/79 — Rudi Corn — Ljubljana (prvak 1. razreda)
1979/80 — Dragan Rogič — NK Olimpija Ljubljana

Odborniki

Zadnji občni zbor, dne 28. 7. 1979, je izvolil:

predsednik: Valter Gutovnik
podpredsednik: Milan Wutte
podpredsednik: Andrej Kumer
tajnik: Miha Zablatnik
zapisnikar: Alojz Lah
blagajnik: Milan Blažej
Štefan Riegelnik
športni vodja: Blaž Kordež
športni vodja — mladinci: Albert Smrečnik

Iz tega »čudežnega moštva« KDZ, ki je osvojil celo naslov avstrijskega prvaka DSG, je nastalo moštvo SAK. Prvo leto je igral SAK celo s temi izposojenimi dresami KDZ po vzorcu Inter Milano. Od leve stoje: Mirko Oraž, Nante Dovjak, Janči Hribar, Hanzi Warum, Miha Zablatnik, Beno Kraut; čepe: Hanzi Olip, Janez Tratar, Karli Pristovnik, Peter Waldhauser in Jože Fera.

slovenski igralec zaklical soigralcu v materinem jeziku.

Od leta 1976 naprej prireja SAK poleti mednarodni nogometni turnir — v spomin na res velikega Slovenca Hermana Velika, ki ga je kot podpredsednika SAK pri organizaciji prvega turnirja 1. avgusta zadela srčna kap.

SAK je medtem nekoliko ekspandiral: poleg bojnega moštva tekmuje še moštvo »pod 23« ter mladinsko moštvo. Letos, ob 10-letnici, pa je ponovno prišla pobuda, da bi SAK — zvest svojemu imenu, ekspandiral tudi na druge športne panoge.

Letos ob 10-letnici je SAK izdal brošuro, ki nazorno dokumentira nastanek in razvoj kluba. Naročite jo lahko na naslov: SAK, Vikringer Ring 26, 9020 Celovec.

SAK je imel v vseh teh letih številne dobrotnike. Jih vse naštetih bi zdaleč preseglo okvir tega članka. Deloma so omenjeni v dokumentacijski brošuri, deloma so bili počaščeni na slavnostni seji zadnje nedelje.

Dr. Grilc v brošuri SAK: nesebično delo prinese uspehe klub zapostavljanju

V vsaki družbi, v vsaki državi igra šport zelo važno vlogo. Pri športnem udejstvovanju so še najmanj prisotne socialne, ideološke in druge bariere. Zato izvaja šport zelo važno vlogo zblizevanja in sodelovanja ljudi. Tudi k mednarodnemu sodelovanju in medsebojnemu spoznavanju šport veliko prispeva.

Važnost športnega delovanja v okviru naše slovenske narodne skupnosti na Koroškem se je dolgo podcenjevala. Šele močna aktivnost Slovenskega atletskega kluba in njegovi uspehi so zbudili večjo pozornost tudi v naši skupnosti. Gotovo pa bo treba organizirano športno dejavnost med koroškimi Slovenci še bolj razviti in ji zagotoviti ustrežno pomoč.

Vsestranska zapostavljenost naše narodne skupnosti na Koroškem se močno odraža tudi na športnem področju. Na primeru delovanja SAK vidimo, da koroška družba in pristojne oblasti koroškim Slovencem za njihovo športno udejstvovanje niti osnovnih pogojev ne omogočajo, kaj šele, da bi govorili o enakopravnih pogojih.

SAK je eden redkih športnih društev, ki so v tako kratkem času dosegli toliko uspehov. Je pa tudi

edini klub na Koroškem, ki se mora iz leta v leto boriti za igrišče, da sploh lahko igra.

Narodni svet koroških Slovencev je dobro seznanjen s težavami odbornikov in igralcev Slovenskega atletskega kluba in skuša po vsej svoji moči pomagati, kjer le more. Zavedamo se važnosti te dejavnosti in tudi vloge, ki jo vrši SAK kot most na področju športa med Koroško in Slovenijo. Odlika Slovenskega atletskega kluba je tudi v tem, da je ostal zvest svojim ciljem in načelom, kljub velikemu pritisku, grožnjam, poniževanju in nasprotstvom. Ravno SAK pa nam tudi dokazuje, da je mogoče z nesebičnim in požrtvovalnim delom obstati in žeti uspehe, čeprav ima nasprotnik boljše pogoje.

Želim Slovenskemu atletskemu klubu tudi v drugem desetletju čim več uspehov, predvsem pa, da bo mogel rešiti svoj največji problem — športno igrišče.

Prepričan sem, da se bodo odnosi SAK z osrednjima organizacijama še izboljšali in da bomo skupno ustvarili pogoje, da se bo dejavnost Slovenskega atletskega kluba lahko razvila tudi še na druge športne panoge.

PRIREDITVE

KULTURNI VEČER

Prireditelj: SPD »Srce« v Dobrli vasi
Kraj: Kulturni dom v Dobrli vasi
Čas: torek, 5. 8. 1980, ob 20. uri

Sodelujejo: Mešani pevski zbor SPD »Srce« pod vodstvom Albina Krajnca, Duo »Polcer«, Trio »Korotan« s pevci, SPD »Danica« pod vodstvom Hanzija Kežarja, Folklorna skupina iz Globasnice pod vodstvom Štefana Petjaka.

V. POHOD NA OBIR — SPOMIN HERMANU VELIKU

Prireditelj: SPD »Obir« na Obirskem
Čas in kraj: nedelja, 3. 8. 1980, zbirališče: vrh Obirja med 13.30 in 14. uro

KONCERT NA ORGLAH

Prireditelj: Katoliška prosveta v Celovcu
Kraj: Farna cerkev v Mariji na Zilji
Čas: sobota, 2. 8. 1980, ob 20. uri

Kraj: Farna cerkev v Dobrli vasi
Čas: sobota, 16. 8. 1980, ob 20. uri
Gostuje: Angela Tomanič, organistka iz Ljubljane igra skladbe: N. Bruhnisa, D. Buxtehuda, J. S. Bacha, C. Francka, M. Tomca, S. Premrla, F. Dugana.

VEČER SLOVENSKE PESMI IN FOLKLORE

Prireditelj: SPD »Danica« v Šentvidu v Podjuni
Kraj: Breznikov camp, ob Zablatniškem jezeru
Čas: petek, 1. 8. 1980, ob 20. uri

Nastopajo: Folklorna skupina SPD »Zarja« iz Železne Kaple, Moški zbor SPD »Trta« iz Žitare vasi, Trio »Korotan« s pevci, SPD »Danica« in Mešani zbor SPD »Danica«.

Jože Boschitz slikar ...

(nadaljevanje s 5. strani)
še rešitve, kako naj bi v slikarstvu nakazal 10. oktober.

NT: Zaključno vprašanje: Kako gledaš na 10. oktober in na 60-letnico osebno? Mislim samo na politični aspekt!

Boschitz: Mnenja sem, da desni krogi, lahko jih imenujem: koroški hajmatdienst, deželna vlada in politične stranke, 10. oktober zlorabljajo. Zlorabljajo ga kot dan hujskanja proti Slovincem in napihovanja nemškega nacionalizma na Koroškem. In to je treba odločno odklanjati.

NT: Prav lepa hvala za pogovor!

Pliberk: občina hoče graditi stanovanjski blok

● Zaradi pomanjkanja stanovanj občinski očetje mestne občine Pliberk in to v času koalicije EL — SPÖ načrtujejo na arealu starelega igrišča za tenis gradnjo stanovanjskega bloka. Točna lokacija sicer še ni bila določena, sklenilo pa se je, da projekt ne bo ostal samo v ideji in v načrtu, ampak se bo tudi izgradil. To je bilo slišati na zadnji občinski seji v sredo, 28. julija, v pliberškem župnišču.

Na programu so bile tudi druge interesantne točke, katere so občinski očetje tudi temeljito obdelali.

Močno so tudi debatirali zaradi nastavitve vajenca in upravnika pri občini. Po razburljivemu razpravljanju so sklenili, da bo nastavljen

kot vajenec Alojz Opetnik. Razveseljivo je predvsem, da je upravniško mesto občina zaupala Francu Kristanu, Slovincu z izredno dobro kvalifikacijo za ta posel. Važen projekt je tudi gradnja nove mrtvaške veže. Ta projekt pa je že detajlirano izdelan in bo stal okoli 1,9 milijonov šilingov. Gradbo bo prevzela firma Slani.

● Na seji so mnogokrat tudi spregovorili slovenski občinski odborniki Enotne liste Pliberk, ki so s svojimi konstruktivnimi predlogi dokazali zaskrbljenost za dobrobit vseh občanov mestne občine Pliberk. Predvsem pri točki o načrtovanem stanovanjskem bloku so bili mandatarji EL podžupan Fric Kumer, Fric Kert in Jože Partl vodilni diskutanti.

Nonča vas: pogreb

V Nonči vasi so pokopali Wuntschekovo mater. Bila je žena ustanovitelja Wuntschekovega internacionalnega mizarskega podjetja.

Z možem, ki je bil najdenček, katerega je nekdo ponoči odložil v škopni stol pri nekem kmetu v Vogrčah in ga je Čomova hčerka Metka vzredila v krepkega fanta, sta imela trdo mladost. Pa tudi močno voljo do življenja. Ko ga pri Čomu niso več potrebovali, se je šel h Grazeju v Sorgendorf učiti za mizarja. Skazalo se je, da ima v tem poklicu zelo spretno roko. Marsikaj lepega se mu je posrečilo narediti, kar so mu ljudje radi odkupili.

V Pliberku pri Wozonigu pa je služila za hišno pomočnico mlada lepa deklica, ki je bila doma v nemški družini na severni strani Drave. Vzljubila je mladega mizarja. Poročila sta se na Gorenčah in stanovala začasno pri ženinih starših. Ker tam ni bilo prave zaposlitve zanj, sta se preselila na Blato pri Pliberku, delal pa je pri mojstru Francu Mlinarju v Pliberku. Rodilo se jima je osem otrok in bi dobro bilo, da bi oče delal noč in dan, da bi jih nasitil. Zato se je mati bavila še s pitanjem svinj, da so imeli zabelo in del mesa doma. Pozneje so se preselili v Vidro vas k Pesku v bajto. Tu jih je zalotila vojna, kamor pa njemu zaradi bolezni na že-

lodcu ni bilo treba iti. Pač pa je bil vpoklican mojster, ki se ni več vrnil domov. Zato je Wuntschek sam naredil mojstrski izpit in začel v najetem posloplju pri Šercerju v Nonči vasi na svoje. Po vojni je bilo dela veliko, zato je štiri svojih sinov izučil za mizarje.

S skupnimi močmi so si zgradili na od Bartlmeja odkupljeni zemlji veliko hišo z delavnicami in stanovanjem. Ko je bilo vse zgrajeno, oče sinovom ni več branil iti po svetu. Dva sta odšla v Ameriko in se naučila mednarodnega načina mizarskih obratov, eden pa si je ob Baškem jezeru uredil lastno podjetje. Ko je oče zbolel, se je vrnil iz Amerike sin Johann, prevzel in razširil očetov obrat do današnje vidljive velikosti.

Oče je že pred leti umrl, mati pa je dočakala 74 let. Po moževi smrti je živela bolj zase v lastnem stanovanju. Mestni župnik jo je hodil ob praznikih na dom sprevideti. Umrla je v bolnici v Wolfsbergu.

Wuntschekova družina ima po materi nemško govornico, ima pa do Slovencev pravične odnose. Zato so naročili dvojezičen pogreb. Prijetno je vse iznenadilo, da so se združili tudi nemški in slovenski cerkveni pevci in res kvalitetno zapeli latinske, nemške in slovenske obredne pesmi ter žalostinke. Enako lepo je opravil obrede tudi mestni župnik Kulmež.

ROŽ-PODJUNA-ZILJA

Loče

700 let staro cerkev Sv. Štefana v Ločah so domačini z marljivim delom obnovili. Nova streha, tla in okna ter številne restavrirane freske krasijo »novo« cerkev. Sv. mašo ter blagoslov cerkve sta izvršila monsignore dr. Janez Hornböck in domači duhovnik Lorenč Petričič. V pridigi, ki je bila v slovenskem in nemškem jeziku, je monsignore Hornböck obravnaval zgodovino cerkve Sv. Štefana in se je vsem občanom, ki so pri obnovljenju pomagali v imnu škofa in župnika Lorenca Petričiča prav prisrčno zahvalil za njihov trud in idealizem.

Banja vas

Pred kratkim so v Šentlipšu položili k zadnjemu počitku Ludvika Auguština, p. d. Luteja iz Branje vasi. Umril je v 83. letu starosti. Rajni je bil nad 60 let vnet pevec tako na prosvetnem kot tudi na cerkvenem področju. Pred leti je

dobil od škofije priznanje za 60-letno petje v cerkvi. V začetku je pel in sodeloval pri Šentlipškem izobrazovalnem društvu in pozneje je pel pri zboru, ki ga je vodil Folti Hartman. Klub temu, da je bil vojni invalid še iz prve svetovne vojne, se je vozil v Libuče na vaje, s kolesom ali pa s konjsko vprego, kot je pač nanesla prilika.

Pevci iz Šentlipša, Žitare vasi in okolice so rajnemu Luteju zapeli v slovo.

Kotmara vas

Letošnja kulturna bera je bila za SPD »Gorjanci« iz Kotmare vasi precej uspešna. »Gorjanci« so priredili doslej dva samostojna koncerta, diskusijski večer o zakonu o narodnih skupnostih, v goste so povabili znani ansambel Lojzeta Slaka, mešani pevski zbor pa je sodeloval tudi pri raznih drugih koncertih. Da bi se povezanost še bolj utrdila in da bi pevci pa člani

in sotrudniki društva doživeli prijetne skupne ure, je društvo organiziralo v nedeljo, 27. julija, izlet v SR Slovenijo. Po skupni maši na Brezjah je bil na sporedu ogled Bleda in Vintgarja. Na žalost je dopoldne bilo vreme bolj kislo, a kljub temu to ni preveč motilo, obiska na blejskem gradu in ogleda grajskega muzeja. Le razgleda ni bilo, ker so bile gore ovite v oblake. Izredno zanimiv je bil tudi ogled blejske župne cerkve, ki slovi po znamenitih freskah Slavka Pengova. Na srečo se je popoldne nebo zjasnilo in v Vintgarju, slikoviti soteski reke Radovne, so se v poznih popoldanskih urah poslavljali od Bleda in njegove okolice, se je v daljavi tudi lepo videl očaj Triglav.

Pliberk — Šmihel

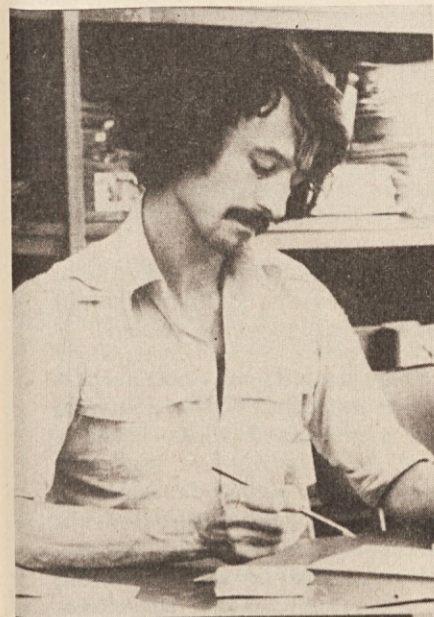
V tovarni filtrov v Šmihelu pri Pliberku je v ponedeljek, 21. julija, ob 22.40 uri v elektrostatični brizgalnici (brizgalni napravi) iz neznanih vzrokov izbruhnil ogenj. Požarne brambe iz Šmihela, Bistrice, Libuč in Pliberka so ogenj pogasile. Višina škode je še neznana.

Železna Kapla: folklorno srečanje

SPD Zarja v Železni Kapli je zadnjo nedeljo popoldne priredilo mednarodno srečanje folklornih skupin. Skupine iz Italije, Jugoslavije ter Avstrije so se zbrale pri glavni šoli, ter nato v povorki šle do odra pred hotelom Obir. Domačini in tujci so živahno spremljali ta uspešni nastop. Zarja ima sama tri skupine. Razveseljivo: tudi domače nemške skupine so se udeležile srečanja.

Jože Boschitz — umetnik z odnosom do boja Slovencev

Sodelavec Našega tednika Janko Ferk se je z mladim slovenskim umetnikom, slikarjem Jožetom Boschitzem pogovarjal o njegovi umetnosti in o aktualnem političnem vprašanju, o 10. oktobru, k proslavam 60-letnice plebiscita.

NT: Kako si našel pot k slikarstvu?
Boschitz: To je bila dolga pot, ki se ne da točno lokalizirati, ne časovno in tudi ne ustmeno. Gre za spoznanja, ki si jih kot otrok napravil in doživel, in ki si jih pozneje zaradi spodbude učiteljev prenesel na sliko. Iz tega je zrasel interes za slikanje, ki se je pozneje depiniral v obliki študija na akade-

miji za umetnost, katerega sem zaključil.

NT: Katere teme obravnavaš v slikah?

Boschitz: Tudi ta stvar je bila problem, nek prenos. Prvi problemi, na katere sem naletel, so bili osebne narave, ko sem bil 17, 18 let star. To so bili problemi, ki jih ima vsak mladi človek in ki se ti-

čejo staršev in tudi erotike. Pozneje, ko sem se začel ukvarjati s politiko, so dobili problemi socialno ozadje.

NT: Kakšne tehnike uporabljaš?

Boschitz: Slikarske tehnike so se razvile s finančnimi zmožnostmi. V začetku sem slikal z vodnimi barvicami in pozneje z oljem in akrilom, ko sem vstopil na akademijo. Danes dajem prednost grafiki, rišem s svinčnikom in s črnolom, ukvarjam se pa tudi s akvarelom, oljem in akrilom.

NT: Obravnavaš v slikah teme, ki se bavijo z narodnostnim vprašanjem, z vprašanjem, ki se tiče slovenske manjšine na Koroškem?

Boschitz: Zame je to bistveno vprašanje! Doslej sem vedno poskušal upodabljati te probleme. Narisal sem sliko »Koroški mali kmet« v olju, ampak s tem naša zgodovina še zdaleč ni obdelana. Predstavljam si, da bi morali našo zgodovino dokumentirati v slikarstvu, kar se do danes še ni zgodil-

lo. Obdelati bi morali od slovenske mitologije do partizanskih bojev vse. Slovenci, ki so moj matični narod, si morajo svojo zgodovino spet osvojiti. Vzeti si moramo zgodovino, ki so jo nam vzeli! Ena možnost, da to storimo, obstoja s slikarstvom.

NT: Boš to napravil?

Boschitz: Sedaj imam možnost, da se dalj časa posvetim izključno slikarstvu. Hočem obdelati slovensko mitologijo, ki je že od zdavnaj artikulirala slovensko fantazijo.

NT: Katere »velike teme« hočeš obdelati?

Boschitz: Na primer »Divjo jago«, ki nam predstavlja naravni odnos nekega naroda, v tem primeru Slovencev, do narave, kar me zelo fascinira. Pa tudi teme, ki grejo v območje ironije, in ki nakažejo humor naroda.

NT: Boš obravnaval tudi neposredno zgodovino, mislim na 10. oktober, letošnje proslave 60-letnice?

Boschitz: Vsaka umetnost, tudi slikarstvo, mora biti široka, v njej moraš zbrati socialne, življenjske in zgodovinske probleme, sicer je slikarstvo organ propagande. — Mislim, da je nesramno proslavljati 10. oktober in to brez Slovencev.

Da pa to nesramnost zgodovinsko prav nakažeš, za to potrebuješ neko distanco do dogodkov. Ne vem

(Nadaljevanje na 4. strani)

Jože Boschitz

Rojen leta 1951 v Železni Kapli. Doma na Metlovi. Maturiral na Slovenski gimnaziji in zaključil študij likovne vzgoje in slikarstva na akademiji za upodabljačo umetnost na Dunaju. Danes je profesor za umetnostno vzgojo na Dunaju, kjer tudi živi.

Boschitz je doslej razstavljal v Avstriji in Jugoslaviji. V naslednjem letu pripravlja večjo razstavo v Celovcu.

Za slikarja Boschitza je natančni študij pojavnosti osnovni pogoj za učinkovito slikanje. »Treba je neznanško veliko opazovati. Vse pojave resničnosti, ki so dostopne likovni umetnosti, je treba najnatančneje študirati z vidika, katere teh pojavnosti najjasneje odraža bistvo stvari, ki jo hočeš upodobiti.«

Razstava »Ljudska umetnost Gorenjske« v Beljaku

Kulturni urad mesta Beljak in Avstrijsko-jugoslovansko društvo sta pripravila obširno razstavo ljudske umetnosti na Gorenjskem, ki je odprta od ponedeljka do petka od 8.00 do 12.00 in od 14.00 do 18.00 ter v sobotah od 8.00 do 12.00 v Paracelzovi dvorani beljaškega rotožva (ob farni cerkvi). Ob priliki odprtja te razstave se je NT pogovoril z etnologinjo Anko Novak, ki je skupno s Cenetom Avguštinom, Gorazdom Makarovičem in Marušo Avguštinovo načrtovala beljaško razstavo. Razstavo toplo priporočamo vsem ljubiteljem ljudske umetnosti in tudi tistim, ki tega kosa naše zgodovine še niso odkrili. Ob ogledu te razstave, ki jo je pripravil Gorenjski muzej v Kranju, se da marsikaj odkriti.

NT: Kako ste zasnovali to razstavo, ga. Novak?

Anka Novak: Razstava je zakrožena v posamezne vsebinske enote in sicer se začne z oblikovanjem naselij, likovno oblikovanje kmečke arhitekture. Potem notranja oprema cerkva in znamenj in notranja oprema gorenjske kmečke hiše. Posebno poudarjeno je poglavje prazničnega življenja kmečkega človeka pri nas. Razstavljeni so tudi predmeti za vsakdanjo rabo in so ljudsko-umetniško izraz čisto posebne vrste. V časovnem smislu bi lahko naglasili, da razstava obsega zelo širok kompleks in sicer od 15. stoletja do obdobja med obema vojnoma.

NT: Sediva tu ob stari kmečki mizi iz leta 1714, ki je zelo lepo oblikovana. Kako se more taka »vsakdanja« oprema tako dolgo ohraniti in pripraviti za razstavo? Saj se javnost šele v zadnjem času začne brigati za tako ljudsko umetnost.

Anka Novak: Pri nas obstaja zelo bogate zbirke v Slovenskem etnografskem muzeju v

Ljubljani že iz začetka našega stoletja. Pri nas v Kranju imamo zelo veliko možnosti. Ni bil prvi nas nikoli problem za sredstva za terensko delo, za nakup predmetov itd. Seveda je pa zdaj v zadnjih petnajstih letih, odkar je tudi pri nas bolj živ turizem, to blago postalo zelo, zelo ogroženo. Mi etnologi tekmujejo s turisti, tekmujejo pri zbiranju te umetnosti.

NT: In kako Vi vključujete južno Koroško v tem Vašem delu?

Anka Novak: Vem, da so v prvi polovici petdesetih let hodile na Koroško ekipe študentov etnologije, ki so zbrale precej gradiva. Vem za to, da je bilo to gradivo dolga leta shranjeno v Žitari vasi. Pred leti pa smo bili v okviru Etnološkega društva obveščeni, da se je treba pobrigati za usodo te zbirke. Zdaj sem slišala, da v Žitari vasi te zbirke ni več. Vi ste me vprašali, kako je z južno Koroško, zdaj Vas pa jaz vprašujem, kje ta zbirka je in kaj je z njo?

NT: To vprašanje bomo morali posredovati pristojnim, kar radi storimo, saj se bi morala zbirka čimprej pojaviti kje in postati dostopna tudi širši javnosti. Kakšne načrte pa imate etnologi v Sloveniji?

Anka Novak: V teku je akcija, vseslovenska akcija, etnološka topografija slovenskega ozemlja. V to akcijo je vključena tudi Koroška; priprave so tudi tu pri Vas. Podobna akcija, ki teče, je proučevanje pastirske kulture. Nositelje te akcije je narodopisni inštitut pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti v Ljubljani. V to akcijo bi zelo radi vključili tudi koroške slovenske študente. Pripravljena sem jih vpeljati v to materijo, da bi začeli zbirati gradivo s to problematiko.

Upam, da bom dobila kakšen odmev!

MI ZA VAS

PIŠE MIHA ZABLATNIK

Kako varčujemo električno energijo

Poraba električne energije v gospodinjstvu je odvisna od števila porabnikov, s katerimi razpolagamo, od njihove moči in časa uporabe.

Velika poraba električne energije je pri:

- električnem ogrevanju,
- pripravi in porabi tople vode,
- razsvetljavi,
- pripravi in shranjevanju živil,
- negi perila.

Pri drugih gospodinjstvih opravilih (pri negi stanovanja — čiščenju in zračenju), glasbi in razvedrilu ne potrebujemo veliko električne energije.

Največji učinek varčevanja dosežemo, če zmanjšamo izgube pri velikih porabnikih. Zato bomo na kratko pogledali nekatere načine racionalizacije porabe električne energije pri teh gospodinjstvih porabnikih.

Pri ogrevanju varčujemo:

1. z izbiro ustrezno velikega ogrevala.
- Poprečno približne moči ogreval naj bi bile:

- 50 — 70 W/m³ za dnevne sobe,
- 20 — 40 W/m³ za spalnice,
- 30 — 40 W/m³ za kuhinje,
- 90 — 120 W/m³ za kopalnice;

2. z vzdrževanjem najprimernejših temperatur zraka v prostoru. Ogrevalni tehniki in zdravniki priporočajo naslednje temperature:

Vsaka Celzijeva stopnja več pomeni večjo porabo električne energije za 5 — 7 vatov;

3. z dobro toplotno izolacijo celotne hiše — predvsem na mestih, kjer uhaja največ toplote;

4. s pravilno namestitvijo električnega ogrevala.

Električne peči namestimo pravilno, če jih postavimo ob hladno zunanjo steno ali pod okno.

Če pa vir toplote postavimo ob notranjo — toplo steno, povzročamo tako imenovan »povjav prepaha«, ki povečuje potrebe po toplotni energiji v prostoru;

5. z izbiro ugodne oblike in velikosti hiše (oziroma stanovanja). Velikost in oblika stavbe ali prostora vplivata na potrebe po energiji ogrevanja. Tako npr. ni vseeno, ali ogrevamo vrstno

ali atrijsko hišo. Ogrevanje atrijske hiše stane več kakor ogrevanje vrstne hiše z isto stanovanjsko površino.

Pri razsvetljavi varčujemo:

1. s pravilno izbiro nivoja osvetljenosti v bivalnih in delovnih prostorih.

2. z izbiro gospodarnejšega svetlobnega vira.

Čeprav danes v gospodinjstvu v glavnem uporabljamo žarnice z nitko, so fluorescenčne cevi gospodarnejši svetlobni viri.

Če pa prostore osvetljujemo z žarnicami z nitko, je varčevanje uporabljati žarnice z dvojno ali trojno volframovo nitko;

3. s pravilno izbiro vrste svetilk glede na njihov pomen. Svetilke, ki dajejo razpršujočo ali pretežno direktno svetlobo, uporabljamo pri splošni razsvetljavi prostora.

Svetilke za direktno razsvetljavo uporabljamo pri dodatni razsvetljavi delovnih površin.

Če je le mogoče, se izogibajmo uporabi indirektno razsvetljave;

4. z uporabo manjšega števila močnejših žarnic.

Žarnice z večjo močjo imajo boljši svetlobni izkoristek in so zato bolj gospodarne.

5. s pravilno razporeditvijo svetilk;

6. z uporabo dnevne svetlobe, če je le mogoče;

7. z ugašanjem luči v praznih prostorih;

8. z rednim čiščenjem svetilk;

9. z izbiro svetle barve za strop, tla in stene.

Rekordni most na Krk

Deveti socialnogeografski raziskovalni tabor v Lendavi

Na podbudo prof. Dane Zwitter-Tehovnik so se štiri dekleta iz Slovenske gimnazije (Magda Wernig, Iris Geyer, Gabriel Wutti in Rezi Zablatnik) odločila, da gredo na deveti socialno-geografski raziskovalni tabor v Genterovce. Priključila sta se jim še Ilka Vavti in Marko Einspieler iz Podravelj.

Seminar je bil od 28. junija do 8. julija 1980. Zbrali smo se v glavni šoli v Genterovcah, kjer so se srečali s slovenskimi dijaki iz Trsta in Slovenije.

Z delom so začeli naslednji dan. Voditeljice so udeležence razdelile v majhne skupine po 3 do 4. Nalo-

ga koroške skupine je bila anketiranje in kartiranje dveh vasi. Začeli so v vasi Mostje. Vsaka skupina je dobila 20 hišnih števil. Po dveh dnevih so bili z anketiranjem v Mostju gotovi. Nato so se lotili kartiranja. Dobili so karto, na kateri so morali označiti, kje leži travnik ali njiva. Druga vas pa je bila Mala Polana. V Mali Polani pa so končali vsa gospodinjstva v enem dnevu. Ker je zmanjkalo časa, se niso ukvarjali v tej vasi z kartiranjem. Ko smo imeli vse vprašalne pole zbrane, so vse narisali na pavzni papir (po 2 do 3) so napisali referate. V ponedeljek, 7. junija, so

imele predavanje, kjer so bili povabljeni nekateri častni gostje. Zvečer pa je bila slavnostna večerja.

Bilo je zelo zanimivo primerjati ti dve vasi in pa tudi ljudstvo in pokrajino z razmerami na Koroškem.

Kar jim je bilo spodaj najbolj všeč in jih tudi najbolj zanimalo, pa je bila dvojezičnost. Vsak mali napis je dvojezičen. Vsak učenec se uči v šoli madžarsko in slovensko. Ravnatelj je udeležence povabil, da si bi jeseni ogledali dvojezičen pouk.

Rezi Zablatnik

Prejšnjo soboto je predsednik predsedstva SFR Jugoslavije Cvetin Mijatović izročil prometu Titov most, ki veže otok Krk s celino. To je bil vsekakor pomemben dogodek ne samo z gospodarskega vidika, saj bo novi most prispeval še zlasti k razvoju turizma na otoku ter njegovo gospodarstvo povezal neposredno s celino — temveč tudi kot javen dokaz velikega napredka jugoslovanske tehnike.

Most je dolg 1309,5 metra, širok pa 11,4 m. Sloni na dveh lokih, ki sta visoka 50 oziroma 30 metrov, široka pa po 200 oziroma 150 metrov. Na mostu sta dva vozna pasova in pasova za pešce.

Na njem ne bo prehitavanja, niti ustavljanja, če pa se bo kakšno vozilo na mostu pokvarilo, mu bo takoj pomagala služba tehnične pomoči. Mostnina bo ustrezala ceni prevoza s trajektom na tem mestu.

Most sta zgradili podjetji Mostogradnja iz Beograda in Hidroelektra iz Zagreba. Zgrajen je iz betona ter je na lestvici betonskih mostov v svetu zasedel vrhunsko mesto. Njegov večji lok ima v razponu 390 metrov, kar je svetovni rekord, manjši pa 224 m. Zgradili so ga s posojili, ki jih bodo vračali z mostnino. Stal je 794 milijonov dinarjev. Gradbena doba je bila prav tako rekord: manj ko štiri leta namesto povprečno 6 let,

Imenovali so ga po Titu, ker je njegovi gradnji z zanimanjem sledil rajni predsednik SRJ ter gradbišče večkrat obiskal. Mijatović je na velikem ljudskem zborovanju ob otvoritvi mostu obžaloval, da ga ne more izročiti prometu prav Tito.

Tudi na notranjejugoslovanski turizem ter za boljše spoznavanje in povezovanje ukrenejo Jugoslovani marsikaj: pred kratkim je Ljubljana imela v gosteh Beograd; in sicer na podlagi široke, predvsem kulturne izmenjave. Nekateri ljubljanske ulice so zaprli, tako da so Ljubljančani mogli podoživljati beograjsko atmosfero Skadarlije. To je neke vrste umetniška četrt jugoslovanske prestolice, ki je znana zdaleč preko meja, da, celo po vsem svetu. Saj izdajajo umetniki, ki so povezani v Skadarliji, izdajajo tudi literarni list, kjer pridejo do besede umetniki s celega sveta. V ostalem je Skadarlija središče starih mestnih pesmi, vsak večer igrajo v svojih uličnih lokalih ter na prostem. Umetniki so sploh vrhunske kvalitete ter nastopajo npr. v operi ter gledaliških hišah.

Tudi v Ljubljani so gostovali vrhunski ansambli Skadarlije, poleg tega godbi milice obeh mest. V zaprtih ulicah pa so na prostem pekli beograjske specialitete.

Avstrijskim novinarjem je turistično društvo ob tej priliki pokazalo še kulturni center Ivana Cankarja, ki je še v gradnji. Na obiskovalce je napravil ta projekt, akoravno še pretežno v nagem betonu, globok vtis.

Valentin Polanšek

Križ s križi

72

Guč se je lotil Karlovega dela in čez dobro urobral polglasno v izkušenem angleškem naglasu:

Škot je kupil avto in vzel prijatelja s sabo na potovanje. Sopotnik se je čudil, da Aleksander na vsaki bencinski črpalki kupi samo po eno galono bencina. „Povej, zakaj ne napolniš bencina do vrha. Prihranil bi si časa, ko ne bi bilo treba ustavljati na vsaki črpalki?“ reče vozniku. Škot pa modro odvrne: „Moj predragi, ne pomisli, da bi se lahko naša z avtom pripetila kaka nezgoda, pri kateri bi bencin lahko zgorel. To bi bila potrta!“ Najprve se je Guč smejal suho samemu sebi. Potem je opozoril še ostale: — Morajo biti za vraga suhoparni ti Škoti, ki tako skopušijo s pristno šalo.

Medtem je tudi dijak končal Martinov prevod. Zdaj ga je prebral in se spakedraval, kakor da pri naša nadvse važno šalo:

„Če v Angliji poprosiš za košček sladkorja za čaj, ti bo poiskala po oklevanju krčmarica posebno majhno kocko iz doze. Na Irskem pa ti ponudi lady

kar sladkorno dozo rekoč: „Izvolite si sami postreči!“

Če se pa pritožiš na Škotskem, da je čaj grenak, ti bo odgovorila dobrohotna Miss, da si morda pre malo čaj pomešal.“

Tudi dijak je ponovil svoj suhoparni angleški vic. Malo so se posmihali, ker je pač malo smešnega bilo za dijake.

V dežurnovi sobi je imel Guč takoj na vrh vadbeno uro na klavirju.

Dijak je ustregel prijatelju. Vedel je tudi, da bo moral na vse zadnje tudi zaigrati Gučev klavirski opus, ki ga je spletel z abotnimi prsti in do smešnosti spremenjenim obraznim izrazom.

Potem pa je bil dijak prost.

Vsaj za dobro uro.

Svoje naloge je opravil. Celotno nekaj strani Pod svobodnim soncem je bilo tudi že na vrsti.

Klavirska ura je dobro potekla. Celotno pohvalila ga je nova profesorica, ki so jo imeli tudi v zamenjavo v zemljepisu in je z velikim navdušenjem pripovedovala svoje epizode s potovanjem po Južni Ameriki. Kaj kmalu je med dijaki zašušljalo, da je bila nekoč gauljeiterjeva ljubica. Drugače se je menda strankina žival ni mogla znebiti, kakor da jo je poslala na večmesečno brezplačno študijsko potovanje v Južno Ameriko. Dijaku se profesorica ni zdela kaj posebnega. Igrala je nekam mehanično. Njene redke opazke in razlage so bile toge. To je bil Štrasar vse kaj drugega. Četudi ga je doktor Rojs seveda posekal, kajti ta pa je igral tako kot mojstri v kinu.

Dijak se je vlekel po Hinterhausgasse dol do par-tajhajma poleg mestne cerkve, ki je tičala v svojem gotskem slogu kot brezzoba starka tujka brez zveze z napetostmi zdajšnjosti, strahu in vojne.

V fantovih mislih se je ponavljal odstavek iz Finžgarjevega romana:

„Prišel bi bil, gotovo bi bil. Ali obnemogel sem od strašne žeje. Toda dobili so se dobri ljudje in so rekli: Sedi in pij z nami, zagodeš in zapoješ nam! In sedel sem in pil, godel in pel, da me prsti bolijo, da so strune razpraskane in da je moje grlo raskavo kakor podplati na razhojeni nogi. In tedaj sem rekel: Dosti tega, Radovan!...“

Radovanov lik se je v fantovi fantaziji izoblikoval v žilavo, vedno vedro in ljubljeno osebo.

Radovan iz Finžgarjevega romana Pod svobodnim soncem je bil angelsko sončno nasprotje grozljivi pesmi, ki jo je spesnil od NSDAP poveljani pisun in ideološki rimar „An Deutschland... Wer möchte leben, könntest du vergehn! / Du hast von je viel Anfechtung erlitten. / Gott stellte dich in viele Feinde mitten / und ließ dich viel seltsame Wege gehn... Du mußt lang in fremden Diensten stehn, / bewahrest heimlich doch in Knechtstagen, die Krone dir, die du zuvor getragen / und durftest wieder in den Erbe gehn, ... Du bleibst auch heut! Der Erde Bestes ruhte / von je auf dir, das Schöne wie das Gute...“

(Dalje)

Prejšnji teden je umrl svetovno znani komik Peter Sellers. Ob takih priložnostih je navada, da se spomnimo mrtvega igralca s tem, da predvajajo kakšen njegov film. ORF je to tudi storil in predvajal »Ladykillers« — film, ki je bil že ničkolikokrat na sporedu, ki so ga tokrat predvajali ob skrajno neugodnem času — v soboto popoldne ob lepem vremenu — in kjer Peter Sellers niti glavne vloge ne igra — bil je to eden od njegovih prvih filmov. RTV Ljubljana je tukaj bolj disponirala.

Lažni TV-svet

Človekovi otroci je bil naslov komedije, v kateri iščejo štiri otroci-sirote nove starše. Gnjiliva tema, ki postane ničkolikokrat realnost. Vendar realna ta komedija ni bila. Bil je nakazan en sam aspekt — namreč da hočejo otroke vtakniti v vzgojne domove. Vse drugo — socialni problemi ter drugi položaji, ki kratkomalo preveč zahtevajo od otrok — sploh niso bili nakazani. Ponesrečeni starši teh otrok so bili bogati, tako da so otroci lahko inserirali: otroci s premoženjem iščejo starše. Da je vse

šlo okoli premoženja in ne okoli usode, problemov in čustev otrok, spada v vsakovečernemu zamegljevanju krute resnice. Najbrž spada vse to res v svet med štirimi stenami stanovanjske sobe, omejene na format televizijskega zaslona. Življenje samo je trdo dovolj, torej skušamo naše misli spraviti pred televizorjem na drug, lepši svet — z efektom, da je razlika med resničnim in zlaganim svetom še večja, gledalci pa s svojim resničnim svetom še manj zadovoljni.

»Šiling« je ena od novih oddaj ORF-a, stara približno eno leto. Gospodarskega magazina avstrijska televizija dotlej ni imela. Zadnja oddaja je imela številne teme — od korupcije,

ogoljujanja zavarovalnic ter špionaže po obratih. Vendar petdesetminutni magazin ni imel informacijske vrednosti ene same Zeit im Bild, ki prav tako ni več to, kar je še pred dvema letoma ali še prej bila. In to nekaj pomeni. V »Šilingu« so predvajali kratke filme k tem omenjenim temam, nobeden od njih pa ni šel v globino. Višek je bil intervju prezentatorja z nekim kolegom iz ZR Nemčije. Naivna vprašanja: podkupujejo tudi drugod ali samo v Avstriji? Informativen odgovor bi lahko vsakčas izkopal iz redakcijskega arhiva, tam bi se prezentator tudi lahko bil pripravil, da ne bi ostalo le pri neobveznih vprašanjih. Tako pa postaja lepo počasi vsa informacija neobvezna.

Tendenca kriminalnih filmov v ORF-u: pravica ni več pravica, krivica tudi ne več to, kar je nekaj bila. Od črno-belega slikanja — tu pravični policaj, tam krivični zločinec — se glba trend v smer policajca, ki ima ožje kontakte z lepoticami onkraj pravične strani. Taka filma so predvajali v soboto ponoči ter v ponedeljek zvečer (»Ceste noči«, »V pasti«). Ta novi trend očitno prihaja iz ZDA. Demoskopi so pač ugotovili, da taka razdelitev vlog odgovarja trenutnemu okusu gledalcev. Realosti niso odgovarjali filmi ne prej ne sedaj. Realnost je edinole barantanje okoli okusa publike.

Apropos realnost: najlepše slike iz Moskve so tudi realnost posebne vrste.

od nedelje, 3. avgusta

do sobote, 9. avgusta

AVSTRIJA

LJUBLJANA

NEDELJA, 3. avgusta: 11.00 Ura tiska — 15.00 Zgodilo se je v Atenah — 16.30 O opicah in ljudjih — 17.15 Luna, luna, luna — 17.40 Za lahko noč — 17.45 Klub seniorjev — 18.30 Narodna glasba iz Avstrije — 19.00 Avstrija v sliki — 19.25 Kristjan v času — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Šport — 20.15 Urad strahov — 21.45 Poročila — 21.50 Olimpijske igre 1980.

SOBOTA, 9. avgusta: 15.30 Celo življenje... — 17.00 Šport-ABC — 17.30 Nekoč je bil... človek — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Dva x sedem — 18.25 Gospod Carlis in svoje pustolovske zgodbe — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Šport — 20.15 Variete, variete — 21.50 Zabava v ameriški televiziji — 23.10 Poročila

PETEK, 8. avgusta: 18.00 Angleščina — 18.15 Latinščina — 18.30 Orientacija — 18.55 Svetopisemski kviz — 19.00 Vi želite — mi igramo — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Bomba za muslimane — 21.00 Sandokan — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Vedno ko je vohal dolarje

NEDELJA, 3. avgusta: 9.20 Poročila — 9.25 Viking viki — 9.50 Ugrabljen — 10.15 Čez tri gore: Obirski ženski oket — 10.45 D. Markovič: Odpisani — 11.35 TV Kažipot — 11.55 Mozaik — 12.00 Kmetijska oddaja — 13.00 Poročila — 13.50 Potopljenega mesta: Agruvium — 14.35 Športna poročila — 14.40 Hatari — 17.20 Poročila — 17.25 Moskva: Slovesni zaključek olimpijskih iger, prenos — 19.00 Risanka — 19.20 Cikcak — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TV Dnevnik — 20.00 B. Profaca: Zgodbice z morja, drama — 21.05 Gospodarske vezi, dokumentarna oddaja — 21.35 V znamenju — 21.50 Jazz na ekranu: »Trumpet's and Rhythm Unit«

21.25 Blakeovih sedem — 22.15 V znamenju — 22.30 Nočni kino: Lilit

SOBOTA, 9. avgusta: 16.50 Poročila — 16.55 Klic divjine — 18.35 Robinovo gnezdo, humoristična nanizanka — 19.00 Naš kraj — 19.15 Risanka — 19.20 Zrno do zrna — 19.30 TV dnevnik — 20.00 C. Dickens: Nicholas Nickleby — 20.55 Muppet Show — 21.20 Notranje življenje Daisy Clover — 23.20 TV kažipot — 23.40 Poročila

PONEDELJEK, 4. avgusta: 9.00 Am, dam, des — 9.30 Angleščina — 9.45 Latinščina — 10.00 Počitnice z očkom — 15.00 Dvojno življenje gospoda Mity — 16.45 Spotlight Dacapo — 17.00 Am, dam, des — 17.25 Wombelsi — 17.30 Lassie — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Živali pod vročim soncem — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Šport ob ponedeljkih — 21.05 Dedektiv Rockford: poklic zastuje — 21.50 Večerni šport

NEDELJA, 3. avgusta: 10.00 Olimpijske igre 1980 — 16.05 Dnevnik ovčarja — 16.55 Mad about music — 18.30 Okay — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Tedenski pregled — 20.15 Network — 22.15 Čisto navadna norost

SOBOTA, 9. avgusta: 17.00 Waltoni — 17.45 Srečanje v Avstriji — 18.00 Dva x sedem — 18.25 Mednarodni turnir tenisa — 19.00 Trailer — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Šport — 20.15 Aurelien — 21.45 Vprašanja kristjana — 21.50 Bežna točka Marseille

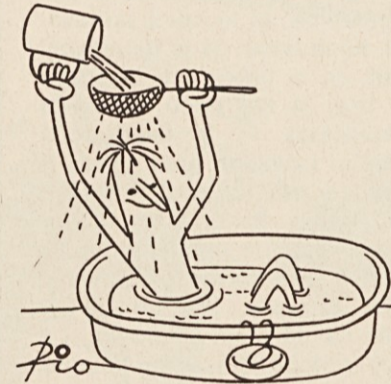
PONEDELJEK, 4. avgusta: 18.15 Poročila — 18.20 Vrtec na obisku: Gradimo mesto Živ-žav — 18.35 Obzornik — 18.45 Mladinska oddaja — 19.15 Risanka — 19.20 Cikcak — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TV Dnevnik — 20.00 S. Šešelj: Liberanovi, drama — 21.05 Sodobniki — 21.45 V znamenju — 22.00 Brazilski večer na festivalu v Montre- auxu

NEDELJA, 3. avgusta: 14.55 Propagandna oddaja — 15.00 OI — Konjenišvo, posnetek — 16.00 Sinjska Alka — prenos — 17.25 Nedeljsko popoldne, vključitev — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Gore sveta; dokumentarna serija — 21.00 Včeraj, danes, jutri — 21.05 Kratki film — 21.30 Čas vrtnic

PONEDELJEK, 4. avgusta: 17.40 TV dnevnik v madžarščini — 18.40 TV dnevnik — 18.15 Otroška oddaja — 18.30 Šola za junake — 18.45 Glasbena medigra — 19.00 Športna oddaja — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Naš čas — 21.00 Včeraj, danes, jutri — 21.10 Lee Oswald, serijski film — 22.00 — 22.30 Književni klub

TOREK, 5. avgusta: 9.00 Am, dam, des — 9.30 Angleščina — 9.45 Latinščina — 10.00 Cesarški valček — 15.00 Zgodovina letenja — 15.50 Ogrska ciganska glasba — 17.00 Am, dam, des — 17.25 Oddaja z mišjo — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Moj prijatelj Taffdi — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Prisma — 21.00 V srcu nosim... — 22.10 Znak z ognjem

TOREK, 5. avgusta: 18.00 Dežela in ljudje — 18.30 Slike iz znanosti — 19.15 Nova — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Kviz v rdečem-belem-rdečem — 21.03 Zaklal sem svojo teto — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Klub 2

TOREK, 5. avgusta: 17.45 Poročila — 17.50 Colargol, lutkovna nadaljevanka — 18.05 Jugoslovanski narodi v pesmi in plesu: Tanec — 18.35 Obzornik — 18.45 Po sledeh napredka — 19.15 Risanka — 19.20 Cikcak — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Popisani državljan ali tiha diktatura računalnikov, dokumentarna oddaja — 20.45 M. Bulgakov: Dnevi Turbinovih — 22.00 V znamenju — 22.15 Nastop orkestra BBC

TOREK, 5. avgusta: 17.40 TV dnevnik v madžarščini — 18.00 TV dnevnik — 18.15 Otroška oddaja — 18.45 Narodna glasba — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Mazzababu, zabavno-glasbena oddaja, I. del — 20.50 Včeraj, danes, jutri — 21.00 Prvi sledovi, dokumentarna serija — 21.50 Poezija

SREDA, 6. avgusta: 17.40 TV dnevnik v madžarščini — 18.00 TV dnevnik — 18.15 Sezamova ulica — 18.45 Od vsakega jutra raste dan — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Festival srbskih gledališč — 21.15 Včeraj, danes, jutri — 21.25 Izobraževalna oddaja — 21.55 Koncert na dubrovniških poletnih prireditvah 80

SREDA, 6. avgusta: 9.00 Oddaja z mišjo — 9.30 Dežela in ljudje — 10.00 Življenje je učenje — 11.00 Zgodilo se je v Atenah — 15.00 Grof iz Luksemburga — 16.35 Golden Silents — 17.00 Levja miš — 17.30 Moj stric z Marsa — 18.00 Flambardi — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Maigret

SREDA, 6. avgusta: 18.00 Angleščina — 18.15 Latinščina — 18.30 Brez nagobčnika — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Kultura ob sredah — 21.00 Šiling — 21.50 Deset pred deseto — 22.20 Telefon butter-field

NAŠ TEDNIK izhaja vsak četrtek. Naroča se na naslov: »Naš tednik«, Celovec, Viktringer Ring 26. 9020 Klagenfurt. — Telefon uredništva, oglasnega oddelka in uprave 72 5 65. Naš zastopnik za Jugoslavijo ADIT-DZS, Gradišče 10, 61.000 Ljubljana, tel. 22207. Naročnina znaša letno: za tuzemstvo 150.— šil., za Jugoslavijo 200.— din, za ostalo inozemstvo 250.— šil. (po zračni pošti 500.— šil.). — Lastnik in izdajatelj: Narodni svet koroških Slovencev. — Odgovorni urednik: Florijan Sablatschan. — Tisk: Ofsettiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu. Vsi Viktringer Ring 26.

ČETRTEK, 7. avgusta: 17.40 TV dnevnik v madžarščini — 18.00 TV dnevnik — 18.15 Otroštvo mladosti — 18.45 Zagrebule — 19.30 TV dnevnik — 20.00 3-2-1... gremo — 23.00—23.05 Včeraj, danes, jutri

PETEK, 8. avgusta: 17.40 TV dnevnik v madžarščini — 18.00 TV dnevnik — 18.15 Mali svet — 18.45 Muppet-Show — 19.30 TV dnevnik — 20.25 Na dnevnem redu je kultura — 21.25 Včeraj, danes, jutri — 21.30 Človek in čas — 22.00 Glasbena oddaja — 22.20—00.00 Igrani film

SOBOTA, 9. avgusta: 17.55 Narodna Glasba — 18.25 Atene: Atletika Balkan — Afrika — 20.00 Večer z Antejem Grginom — 20.50 Včeraj, danes, jutri — 21.00 Feljton — 21.30 Šport

Nedelja, 3. avgusta:

07.05—07.35 Duhovni nagovor — Naj pesmica naša darilo vam bo.

Ponedeljek, 4. avgusta:

14.10—15.00 Koroški obzornik — Solistična glasba (F. Ruppel-G. Mally — R. Klopčič-M. Lipovšek).

Torek, 5. avgusta:

09.30—10.00 Za našo vas — 14.10—15.00 Koroški obzornik — Otroci, poslušajte! — Mlada grla.

Sreda, 6. avgusta:

14.10—15.00 Koroški obzornik — Ljudske pesmi — Cerkev in svet.

RADIO CELOVEC

SLOVENSKE ODDAJE

Četrtek, 7. avgusta:

14.10—15.00 Koroški obzornik — Družinski magazin

Petek, 8. avgusta:

14.10—15.00 Koroški obzornik — Domača imena — Veselo naokrog.

Sobota, 9. avgusta:

09.00.—10.00 Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

Jubilejni turnir SAK

Tradicionalni turnir Slovenskega atletskega kluba je bil zadnji konec tedna na igriščih v Dobrli vasi. Tokrat praznično vzdusje: SAK je praznoval svojo desetletnico. Posebna brošura je bila namenjena spominu na desetletno zgodovino kluba.

Turnirja so se udeležila sledeča moštva: Klopinj, Globasnica, Sinča vas, Dobrta vas, Šmihel in SAK. V obratnem zaporedju naštetih moštev se je končal ta turnir. Zmagovalec SAK je imel pri tem veliko sreče in predvsem v finalni tekmi proti Šmihelu nikakor ni prepračil.

Cukrček posebne vrste pa je bila tekma SCA St. Veit, koroški drugoligaš proti Borac Banja Luka. Jugoslovanski prvotigaš je Šentvidčanom poredoval pravo lekcijo nogometa. Izogibajoč se vsakemu dvoboju so Boračevi igralci zabil deset golov, Šentvid niti en samkrat ni resno

spravil žogo v smer nasprotnega gola. Borac je igral zelo sproščeno.

Dan navrh pa je bilo moštvo iz Wolfsberga posvarjeno in se je močno in junaško borilo proti ljubljanski Olimpiji. Uspeh jim je dal prav. Tekma se je končala neodločno, še streljanje enajstmetrovk je po sedmih poskusih prinesla Olimpiji več sreče — in večji pokal.

Oba večera je bil pri Šoštarju v Globasnici na sporedu ples — v soboto samo na sporedu; zaradi organizacijske malomarnosti ni bilo ansambla, šele uro pred polnočjo so na hitro organizirali nadomestni ansambel — kvintet Obir, ki je igral tudi dan navrh. V nedeljo po turnirju je bila slavnostna seja SAK, kjer so se spomnili odborniki številnih igralcev, funkcionarjev in drugih dobrotnikov.

Rezultati mednarodnega turnirja SAK:

SCA-Št. Vid — Borac Banja Luka 0:10 (0:7)

Marjanov (3), Begovič (3), Sebič, Kolšic, Kustoš, Kotor

Sinča vas — SAK (0:6) (0:3) Hobel (2), Zablatnik (2), Blajs, Velik Šmihel — Dobrta vas (1:0) Britzmann

Klopinj — SAK 1:1 (1:0) Jedlauschnig, Zablatnik

Dobrta vas — Globasnica (2:0) (1:0) Lesjak, Groß

Šmihel — Globasnica 0:0

Sinča vas — Klopinj 3:0 (1:0)

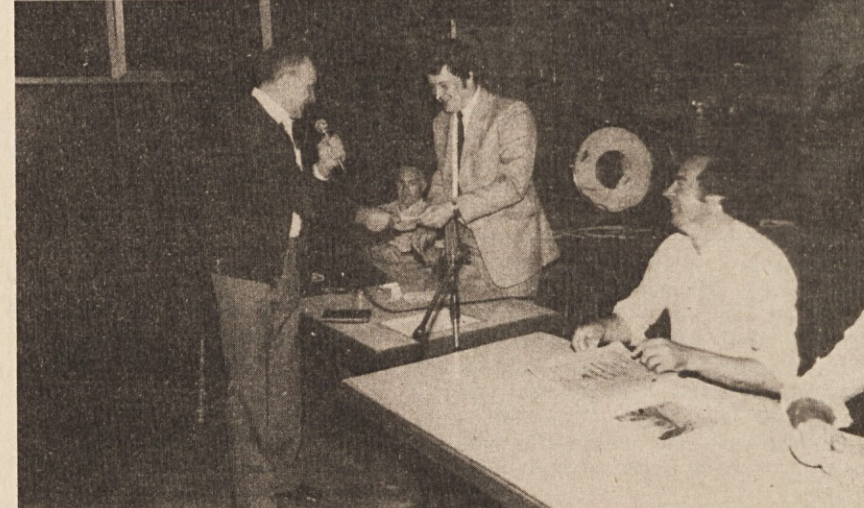
Igra za peto mesto: Globasnica — Klopinj 5:4 (enajstmetrovke)

Igra za 3. mesto: Dobrta vas — Sinča vas 2:0 (1:0)

Finale: SAK — Šmihel 1:0 (0:0)

Olimpija Ljubljana — Gallus Wolfsberg 1:1 (1:1)

Po streljanju enajstmetrovk je po 7. poizkusu bila Olimpija za točko spredaj.

Avstrija: 2 srebro, 1 bron!

Od našega posebnega poročevalca iz Moskve.

22. Poletne olimpijske igre v Moskvi so igre rekordov. Nekaj dni pred zaključkom je bilo doseženih že toliko svetovnih, olimpijskih in državnih rekordov kot še nikoli ne v zgodovini olimpijskih iger, ob polčasu olimpijade so organizatorji zapisali že blizu 50 olimpijskih ter 30 svetovnih rekordov v najrazličnejših panogah. Rekordno je tudi število gledalcev. V prvih desetih dneh so jih naštel že čez tri milijone. V statistiki kolajn vodi — kot pričakovano — Sovjetska zveza pred Vzhodno Nemčijo. Avstrija je do zdaj dosegla bronasto kolajno, ki jo je izbral brzostrelec s pištolo Gerhard Petritsch iz Salzburga.

Manj sreče sta imela koroška tekmovalca Herwig Bayer in Karoline Käfer. Bayer, ki je v začetku iger v plavanju na 100 metrov hrbtno dosegel nov avstrijski rekord, je v svoji specialni disciplini, 100 metrov prosti slog, izpadel že v predtekmovanju. Celovčan se je v prvem delu proge držal zelo dobro, na zadnjih metrih pa je potem pogorel in v končnem klasmaju zasedel šele 22. mesto s časom 52,82 sekunde. S tem je za 8 desetink zaostal za svojim osebnim rekordom.

Nič boljše ni šlo tekačiči Ka-

roline Käfer iz Celovca. Ona je na teku na 400 metrov po polovici proge celo vodila, na zadnjih 50 metrih pa je bilo tudi za njo konec. Zasedla je v tem teku četrto mesto in s tem je tudi ona izpadla že v predtekmovanju.

Bolj uspešna na olimpiadi 80 v Moskvi sta bila deseterborca Georg Werthner in Sepp Zeilbauer. Oba tekmovalca sta presegla 8000 točk in s tem osvojila odlično četrto in peto mesto.

Tudi Jugoslovani niso več brez kolajn. Uspešni so bili veslači. Dvojni dvojec je dosegel srebrno kolajno, dvojec s krmarjem pa bron. Zanesljivo kolajno imajo tudi že rokometiške, pri zmagi nad Sovjetsko zvezo jih čaka celo najvišje odličje olimpijskih iger. Zlata kolajna. Obete pa imajo jugoslovanski olimpijci tudi v košarki, vaterpolu in nogometu. Izredno dobro je odrezal tudi tekač Rok Kopitar, ki je v finalu na 400 metrov z ovirami dosegel nepričakovano peto mesto.

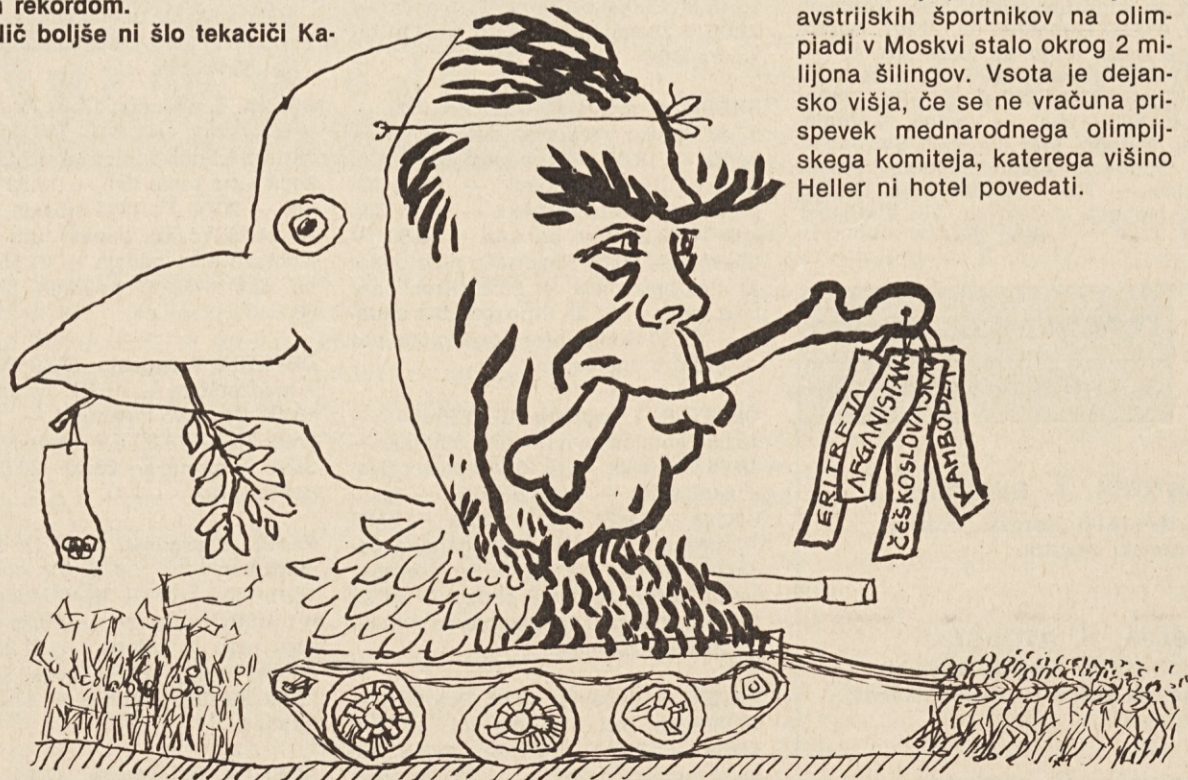
Izredno uspešno so odrezali avstrijski jadralci. V Tallinnu, glavnem mestu estonske republike, Wolfgang Mayerhofer, rojen v Celovcu, je v razredu finn

nepričakovano, ampak zasluženno osvojil srebrno kolanjo za Fincem Jensenom in pred sovjetskim jadralcem Balashovom. Mayerhofer, ki živi in študira na Dunaju, je v vseh sedmih progah v Tallinskem zalivu konstantno jadril in tudi na zandnji progji ga živci niso zapustili, ko je šlo za vse ali nič.

Drugi »srebrni« Avstrijec je postal solnogradčan Hubert Raudaschl, on bi celo imel možnost na zlato kolanjo, ampak na peti progji je trčil v čoln Sveda Sunderlina, ki je takoj protestiral. Kljub temu, da je Raudaschl trdil, da ni bil on kriv dogodka — imel je kot pričo danskega tekmovalca — je Šved dobil prav in osvojeno prvo mesto je bilo od mednarodne žirije razveljavljeno. Šesto progjo je Avstrijec dobil, v sedmem in odločilnem teku pa so ga očitvidno živci zapustili. Klasiran je bil šele na devetem mestu in si s tem pridobil le srebrno kolajno.

OLIMPIADA STANE AVSTRIJO OKROG 2 MILIJONA ŠILINGOV

Predsednik avstrijskega olimpijskega komiteja Kurt Heller je v ekskluzivnem pogovoru s našim posebnim poročevalcem v Moskvi dejal, da bo bivanje 90 avstrijskih športnikov na olimpiadi v Moskvi stalo okrog 2 milijona šilingov. Vsota je dejansko višja, če se ne vračuna prispevek mednarodnega olimpijskega komiteja, katerega višino Heller ni hotel povedati.

1502412 FO NFO

OLIMPIJSKI VOZ 1980